

Samen naar een hoger niveau.

Audit *à la Crowe*

Accountantsverslag
Waterschap Zuiderzeeland

20 mei 2026
Lelystad

Aanbiedingsbrief

Waterschap Zuiderzeeland
t.a.v. het algemeen bestuur
Postbus 229
8200 AE LELYSTAD

Lelystad, 20 mei 2026

Betreft: **Accountantsverslag boekjaar 2025**

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze jaarrekeningcontrole bij Waterschap Zuiderzeeland (hierna afgekort: ZZL).

Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op het aspect getrouwheid. Vanaf boekjaar 2025 is het dagelijks bestuur voor het eerst verantwoordelijk voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording en legt zij expliciet verantwoording af over de financiële rechtmatigheid. Onze rol ziet toe op het vaststellen van de juistheid van de opgestelde rechtmatigheidsverantwoording.

In het kader van onze opdracht hebben wij in oktober 2025 een interim controle uitgevoerd. De bevindingen hieruit zijn reeds in een separate management letter gerapporteerd aan de ambtelijke organisatie.

Aansluitend hebben wij in maart/april 2026 de jaareindecontrole uitgevoerd. De jaareindecontrole is gericht op het vormen van een oordeel over getrouwheid van de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording) in overeenstemming met de Nederlandse regels voor financiële verslaggeving voor Waterschappen en het vastgestelde normenkader.

Dit accountantsverslag bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering. Deze aspecten doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid van de jaarrekening 2025.

Wij hebben dit verslag in concept d.d. 4 mei jl. besproken met de teammanager financiën, de manager bestuur & bedrijfsvoering, de concern-controller en de secretaris-directeur. Tevens is dit verslag toegelicht aan de leden van de AV-accountantscommissie op 12 mei 2026.

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een verdere toelichting op dit verslag zijn wij uiteraard gaarne bereid. Wij danken de medewerkers van ZZL voor hun inzet en de plezierige en constructieve samenwerking.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

P.H.M. Huijsmans RA AA

Extern accountant

Inhoudsopgave

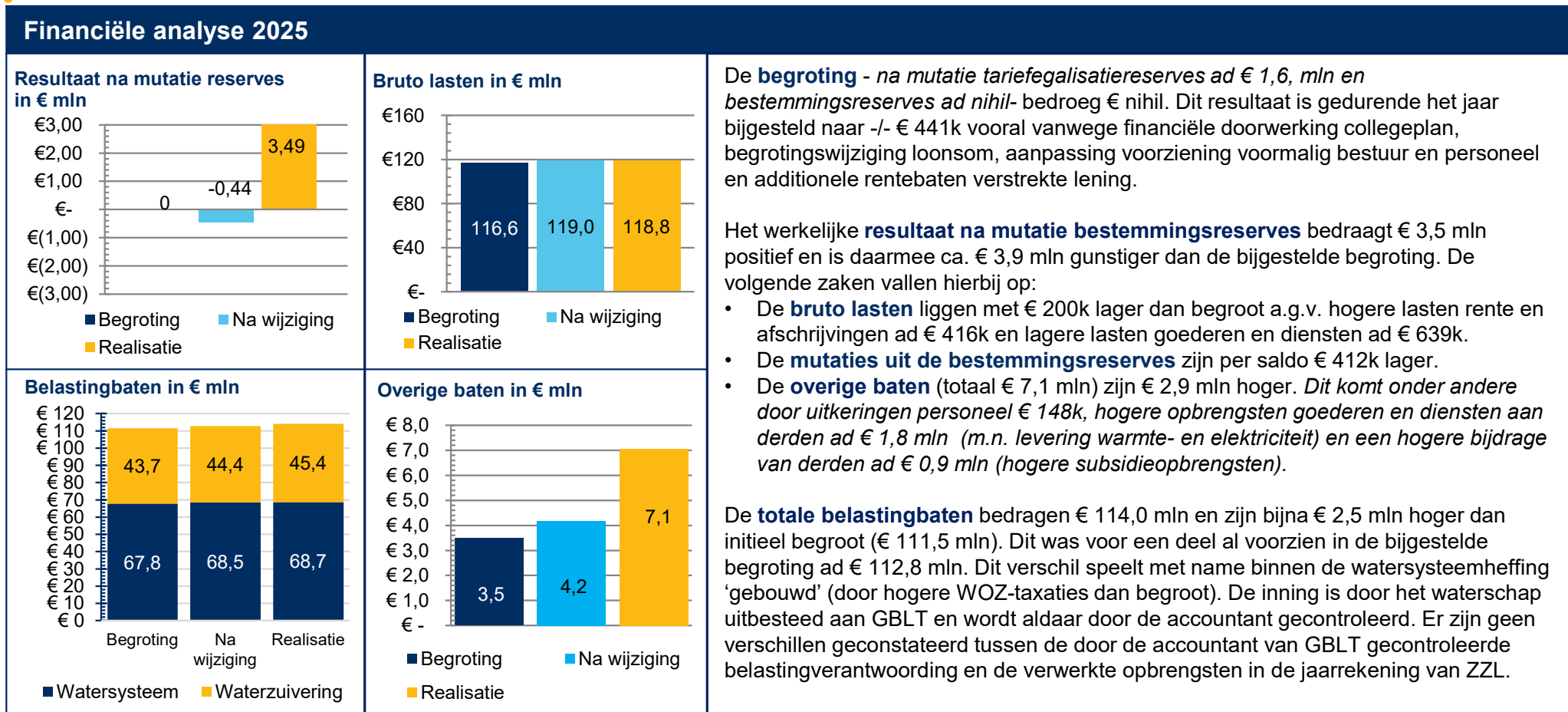
1. Samenvatting	4
2. Ons oordeel	8
3. Bevindingen jaarrekening 2025	11
1. Rechtmatigheid	11
2. Verbijzonderde Interne Controle (VIC)	14
3. (Im-)Materiele vaste activa/onderhanden werken	15
4. HWBP-dijkversterkingsproject	16
5. Personele voorzieningen	17
6. Overige bevindingen	18
4. Overige aspecten	19

Totaal aantal pagina's: 21

1. Samenvatting – ons oordeel

Ons oordeel				
Onderwerp	Goedkeurend	Afkeurend	Anders	Toelichting
Getrouw beeld				De jaarrekening 2025 geeft een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2025 als van het vermogen per 31 december 2025 in overeenstemming met het Waterschapsbesluit.
Onderwerp	Geen bevindingen	Wel bevindingen	Anders	Toelichting
Rechtmatigheids verantwoording				Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de financiële rechtmatigheid en is opgesteld in overeenstemming met de kadernota rechtmatigheid en het Waterschapsbesluit. Omdat de gekwantificeerde onrechtmatigheden van €15,8 mln hoger zijn dan de vastgestelde tolerantiegrens, nemen wij in onze controleverklaring een aanvullende paragraaf ter benadrukking van deze aangelegenheid op.
WNT verantwoording				Wij hebben vastgesteld dat binnen de WNT normen is gehandeld en dat de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen .

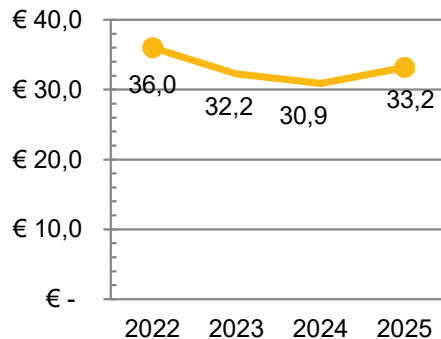
1. Samenvatting – financiële analyse

1. Samenvatting - financiële analyse (vervolg)

Financiële analyse 2025

Eigen vermogen in € mln.

Beschikbare weerstandscapaciteit ultimo 2025 voor resultaatbestemming (bedragen x € 1.000.000)

Weerstandscapaciteit	
Algemene reserve	21,9
Tariefegalisatiereserve	5,1
Beschikbare weerstandscapaciteit	27,0

Het **eigen vermogen** van Waterschap Zuiderzeeland neemt toe met € 2,3 mln naar € 33,2 mln eind 2025. Deze toename in het eigen vermogen was reeds voorzien en hangt samen met de keuze om de tariefegalisatiereserve voor een bedrag van per saldo € 1,6 mln in te zetten ter dekking van hogere lasten.

Het eigen vermogen – voor resultaatbestemming - bestaat uit:

- € 6,2 mln uit tariefegalisatie reserves, waarvan € 3,3 mln voor Zuiveringstaak en € 2,9 mln voor Watersysteemtaak. Deze reserves zijn nodig om toekomstige tariefstijgingen te kunnen dempen. In 2025 is aan deze reserve een bedrag van totaal € 1,4 mln onttrokken (resultaatverdeling 2024 + € 0,5 mln, resultaatbestemming -/- € 1,9 mln) waardoor deze ultimo 2025 € 5,1 mln bedraagt.
- € 3,3 mln uit overige bestemmingsreserves (BR). Deze zijn per saldo afgenomen met € 0,6 mln, door enerzijds de toevoeging vanuit de resultaatbestemming 2024 ad € 0,4 mln en anderzijds de onttrekkingen uit de bestemmingsreserve Windpark Hanze ad € 1,5 mln, Slibeindverwerking ad € 0,2 mln, Vervanging Creosoot ad € 63k en Collegeplan € 34k respectievelijk toevoeging bestemmingsreserve Baggeren ad € 0,8 mln. Totaal bestemmingsreserves ultimo 2025 € 2,7 mln.
- € 21,8 mln algemene reserve, ter dekking van risico's. Op basis van de analyse die is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen is de weerstandscapaciteit ruim voldoende. In de conceptjaarrekening 2025 is de volgende passage opgenomen (pag. 78):

Zoals hierboven weergegeven is in het beleid opgenomen dat de minimale omvang van de algemene reserve gebaseerd is op de uitkomsten van de risicoanalyse. Het weerstandsvermogen is daarmee altijd minimaal 1,0, ook ultimo 2025, en daarmee dus voldoende.

- Het onverdeeld resultaat bedraagt € 3,5 mln positief. Het voorstel voor resultaatverdeling dient nog te worden vastgesteld door het algemeen bestuur en is vooruitlopend hierop al toegelicht in het jaarverslag (pag 140).

1. Samenvatting - financiële analyse (vervolg)

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting												
Gehanteerde controle- en rapporteringstolerantie	<p>Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2025 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties, zoals opgenomen in het controleprotocol en ontleend aan de werkelijke lasten. Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Grondslag</th> <th>Basis</th> <th>Tolerantie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Fouten & onzekerheden</td> <td>2% van de werkelijke lasten</td> <td>€ 118.826.000</td> <td>€ 2.376.000</td> </tr> <tr> <td>Rapporteringstolerantie</td> <td></td> <td></td> <td>€ 200.000</td> </tr> </tbody> </table>		Grondslag	Basis	Tolerantie	Fouten & onzekerheden	2% van de werkelijke lasten	€ 118.826.000	€ 2.376.000	Rapporteringstolerantie			€ 200.000
	Grondslag	Basis	Tolerantie										
Fouten & onzekerheden	2% van de werkelijke lasten	€ 118.826.000	€ 2.376.000										
Rapporteringstolerantie			€ 200.000										
Controleverschillen	Er resteren geen ongecorrigeerde verschillen boven de rapporteringstolerantie t.a.v. de getrouwheid van de jaarrekening												
Verslaggeving	<p>In 2025 is het Waterschapsbesluit gewijzigd. Hierin zijn o.a. de verslaggevingsregels opgenomen hoe de begroting en jaarverantwoording van waterschappen moeten worden opgesteld. Belangrijkste wijzigingen betreffen de opname van de rechtmatigheidsverantwoording en de inhoud van zowel de begroting als de jaarstukken. Een en ander is meer in lijn gebracht met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor provincies en gemeenten. Concreet komt het erop neer dat de opmaak van het jaarverslag en jaarrekening (met name verplichte paragrafen en staat van baten en lasten inclusief toelichting) over boekjaar 2025 zijn aangepast aan het nieuwe Waterschapsbesluit. Daarnaast zijn er wijzigingen in de activeringsvereisten van kosten algemeen onderzoek en ontwikkeling en groot onderhoud waarvoor een overgangperiode tot 2028 van toepassing is. De Unie van Waterschappen heeft als leidraad een dummyjaarrekening gepubliceerd waarin het voorgeschreven format is aangesloten op de nieuwe regelgeving. Wij hebben vastgesteld dat ZZL de dummy grotendeels heeft toegepast en/of gemotiveerd waarom men afwijkt, waarbij de extra informatie die reeds in het oude format waren opgesloten, zijn gehandhaafd ten behoeve van de leesbaarheid en het inzichtsvereiste. Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening 2025 van ZZL in lijn ligt met de dummy als ook met de vastgestelde begroting van 2025 en de belangrijkste vereisten van BBVW.</p>												

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Schattingen	<p>De opstelling van de jaarrekening vereist dat het dagelijks bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomst kan afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd. Wij zijn van mening dat bij de gedane schattingen het voorzichtigheidsprincipe, het realisatieprincipe en het matchingprincipe in acht is genomen.</p> <p>In de jaarrekening van ZZL zijn door het bestuur belangrijke schattingen gedaan ten aanzien:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nog op te leggen belastingen ultimo 2025 ad € 283k (2024: -/- € 181k). Bestaande uit € 455k nog op te leggen aanslagen en € 172k totaal te verwerken kwijtscheldingen.• Voorziening belastingdebiteuren ultimo 2025 ad € 0,8 mln (2024: € 0,8 mln);• Voorzieningen (wachtgelden en pensioen (voormalig) bestuurders) ad € 2,5 mln (2024: € 2,1 mln), Personele reorganisatie € 1,0 mln (2024: € 0,5 mln) en PBB Vitaliteit ad € 0,4 mln (2024: € 0,4 mln) . De positie inzake pensioenen en wachtgelden zijn conform recente actuariële berekeningen opgenomen cf. de uitgangspunten van het ministerie inzake APPA.
Verbonden partijen	<p>In uw jaarrekening zijn diverse bijdragen van ZZL aan verbonden partijen verwerkt. De (vanwege de financiële impact) belangrijkste partijen betreffen:</p> <ul style="list-style-type: none">• HVC: bijdrage van € 5,6 mln (2024: € 6,2 mln).• Aqualysis: bijdrage van € 2,1 mln (2024: € 1,7 mln).• Het Waterschapshuis: bijdrage van € 1,4 mln (2024: € 1,2 mln).• GBLT: bijdrage van € 1,5 mln (2024: € 1,5 mln). <p>De genoemde bedragen zijn verwerkt op basis van de voorlopige jaarcijfers zoals opgeleverd door de verbonden partij. Wij hebben kennis genomen van deze jaarcijfers en stemmen in met de huidige verwerking in uw jaarrekening.</p>

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Jaarverslag verenigbaar	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het Waterschapsbesluit is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening . De programmaverantwoording hebben wij marginaal getoetst wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording.
Interne beheersing	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen significante tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd. In onze management letter over verslagjaar 2025 welke wij op 8 januari 2026 hebben uitgebracht, hebben wij enkele belangrijke aandachtspunten opgenomen voor de verdere verbetering van de processen. De belangrijkste aanbevelingen hebben wij gedaan t.a.v. 'rechtmatigheid inkopen- en aanbestedingen' alsmede 'uitvoering verbijzonderde interne controle' . Wij constateren dat er binnen de organisatie aandacht is voor de noodzakelijke verbeteringen waarbij tevens het VIC-proces inmiddels in belangrijke mate is ingebed in de organisatie.
(ontbreken) SiSa	Ten aanzien van een aantal specifieke (rijks)uitkeringen/ rijkssubsidies aan de waterschappen bestaat (al langer) het idee deze bij de jaarstukken te verantwoorden via de zogenaamde SiSa-bijlage (single information, single audit). Echter zijn op dit moment nog niet de juiste wettelijke kaders geschapen om de verantwoording via deze weg te laten verlopen. Daarom heeft de NBA (Nederlandse Beroepsorganisatie voor Accountants) in overleg met het rijk besloten de verantwoordingssystematiek deze zomer nader uit te werken. Dit besluit heeft er onder meer toe geleid dat de verantwoording van deze specifieke uitkering in 2025 nog niet via een SiSa-bijlage loopt, wat daarmee ook tot gevolg heeft dat de SiSa bijlage nog niet in de accountantscontrole is betrokken als zodanig, dan wel de controle van deze specifieke uitkeringen.
Jaarrekeningproces	De jaarrekeningcontrole is beter verlopen dan voorgaand jaar. Hierbij is sprake geweest van een intensief traject met betrekking tot de uitvoering door de organisatie van de spendanalyse over het verslagjaar, waarbij op grond van de interne bevindingen alsmede onze eigen controleverantwoordelijkheid aanvullende uitvragen zijn gedaan en -werkzaamheden zijn verricht incl. diverse besprekingen met de VIC-Coördinator. Onze vragen zijn door de organisatie goed opgepakt en verwerkt in de definitieve jaarrekening respectievelijk rechtmatigheidsverantwoording. De tijdigheid van afronding van de definitieve spendanalyse en terbeschikkingstelling van de VIC-rapportage 2e hj. (2025) alsmede de (concept)rechtmatigheidsverantwoording is nog voor verbetering vatbaar.

3.1 Rechtmatigheid

Rechtmatigheid																					
<i>Algemeen</i>	Met de rechtmatigheidsverantwoording legt het college verantwoording af over drie aspecten van de financiële rechtmatigheid, met inachtneming van de algehele kaders (bijvoorbeeld de kadernota rechtmatigheid) en de gestelde kaders door het algemeen bestuur (o.a. de financiële verordening, het controleprotocol en het d.d. 28 oktober 2025 vastgestelde normenkader). Hierbij is rekening gehouden met een tolerantiegrens van 2% (zijnde € 2.315.000) voor de rechtmatigheidsverantwoording zelf en een rapporteringsgrens van € 200.000 voor afwijkingen die in de paragraaf bedrijfsvoering gemeld dienen te worden. Onze rol als accountant betreft het vaststellen dat eventuele rechtmatigheidsafwijkingen juist en volledig zijn opgenomen en toegelicht, rekening houdend met bovenstaande grenzen. Wij hebben hiervoor de uitkomsten van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) geïnspecteerd en de ingenomen standpunten getoetst.																				
<i>Criteria</i>	Het bestuur is van mening dat er onrechtmatigheden zijn begaan in 2025 boven de tolerantiegrens. Zie onderstaand de gemelde onrechtmatigheden:																				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Criteria</th> <th>Gemelde afwijking</th> <th>Waarvan niet acceptabel</th> <th>Ons oordeel</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Voorwaardencriterium</td> <td>€ 15.242.000</td> <td>€ 15.242.000</td> <td>Akkoord, zie toelichting volgende pagina</td> </tr> <tr> <td>Begrotingscriterium</td> <td>€ 592.000</td> <td>€ 204.000</td> <td>Akkoord, zie toelichting volgende pagina</td> </tr> <tr> <td>Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>Akkoord, geen onrechtmatigheden geconstateerd</td> </tr> <tr> <td>Totaal rechtmatigheidsoordeel</td> <td>€ 15.834.000</td> <td>€ 15.446.000</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Criteria	Gemelde afwijking	Waarvan niet acceptabel	Ons oordeel	Voorwaardencriterium	€ 15.242.000	€ 15.242.000	Akkoord, zie toelichting volgende pagina	Begrotingscriterium	€ 592.000	€ 204.000	Akkoord, zie toelichting volgende pagina	Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	-	-	Akkoord, geen onrechtmatigheden geconstateerd	Totaal rechtmatigheidsoordeel	€ 15.834.000	€ 15.446.000	
Criteria	Gemelde afwijking	Waarvan niet acceptabel	Ons oordeel																		
Voorwaardencriterium	€ 15.242.000	€ 15.242.000	Akkoord, zie toelichting volgende pagina																		
Begrotingscriterium	€ 592.000	€ 204.000	Akkoord, zie toelichting volgende pagina																		
Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	-	-	Akkoord, geen onrechtmatigheden geconstateerd																		
Totaal rechtmatigheidsoordeel	€ 15.834.000	€ 15.446.000																			
<i>Onze verklaring</i>	Ons inziens zijn bovenstaande afwijkingen tot stand gekomen en toegelicht in de jaarrekening in overeenstemming met de financiële verordening. De bijbehorende toelichting, in de paragraaf bedrijfsvoering, geeft het gewenste inzicht. Dit hebben wij meegewogen in het afgeven van het goedkeurend oordeel bij de jaarrekening. Omdat de geconstateerde afwijkingen hoger zijn dan de vastgestelde tolerantiegrens, nemen wij in onze controleverklaring een aanvullende paragraaf ter benadrukking van deze aangelegenheid op.																				

3.1 Rechtmatigheid: voorwaardencriterium

Rechtmatigheid: voorwaardencriterium

Voorwaarden criterium

Ten aanzien van dit criterium zien de risico's vooral toe op naleving van de aanbestedingswetgeving. Door ZZL is een uitgebreide inkoopanalyse opgesteld waarbij is getoetst of is voldaan aan de aanbestedingswetgeving. Uit deze inkoopanalyse volgt een onrechtmatigheid op de inkopen van € 15.242.000. Wij zijn het eens met de getrokken conclusies en de opgenomen toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering. Wij merken verder vanuit de inkoopanalyse de volgende zaken op:

- Bij het afgeven van de proef-rechtmatigheidsverklaring 2024 is afgesproken dat alle contracten boven de Europese aanbestedingsgrens integraal worden gecontroleerd. Hierdoor zijn 19 onrechtmatigheden naar voren gekomen voor een bedrag van ca. € 3,4 mln. Hieronder is begrepen een contract met betrekking tot energielevering (2025: € 1,5 mln). Met doorwerking van deze contracten naar 2026, 2027 en 2028, komt de totale onrechtmatigheid op inkopen uit op € 15,2 mln (waarvan contract inzake energielevering totaal € 12 mln: 2025: € 1,5 mln + € 10,5 mln: 3 jaar * € 3,5 mln per jaar).
- Bovenstaande onrechtmatigheden zijn voor een deel door de VIC controle reeds geconstateerd in 2025, danwel bij de aanvullende werkzaamheden m.b.t. de spendanalyse over het 2^e halfjaar 2025 in het voorjaar 2026 naar voren gekomen. Dit heeft geleid tot de volgende aanbeveling in de VIC-rapportage zoals uitgebracht in maart 2026: 'Team RGI borgt dat bij alle uitgevoerde inkoop-en aanbestedingscontroles geconstateerde afwijkingen worden vastgelegd en tijdig gedeeld met de betrokken budgethouder en de VIC-Coördinator. Hiermee wordt geborgd dat geconstateerde afwijkingen leiden tot tijdige bijsturing en rapportage.

Bij opdrachten onder de Europese aanbestedingsgrens kan sprake zijn van een verhoogde indicatie op ambtelijke corruptie. Het gaat hierbij om opdrachten > € 50.000 en < € 200.000 (drempel voor meervoudig onderhandse aanbestedingen). Op basis van alle inkopen tussen € 50.000 en € 200.000 over de afgelopen 4 jaar hebben wij de totale populatie terug gebracht tot de meest risicovolle dossiers. Vervolgens hebben wij een deelwaarneming uitgevoerd of bij deze inkopen de juiste aanbestedingswijze is gevolgd. Hierbij hebben we geen bevindingen geconstateerd.

3.1 Rechtmatigheid: begrotingscriterium

Rechtmatigheid: begrotingscriterium

Begrotingscriterium

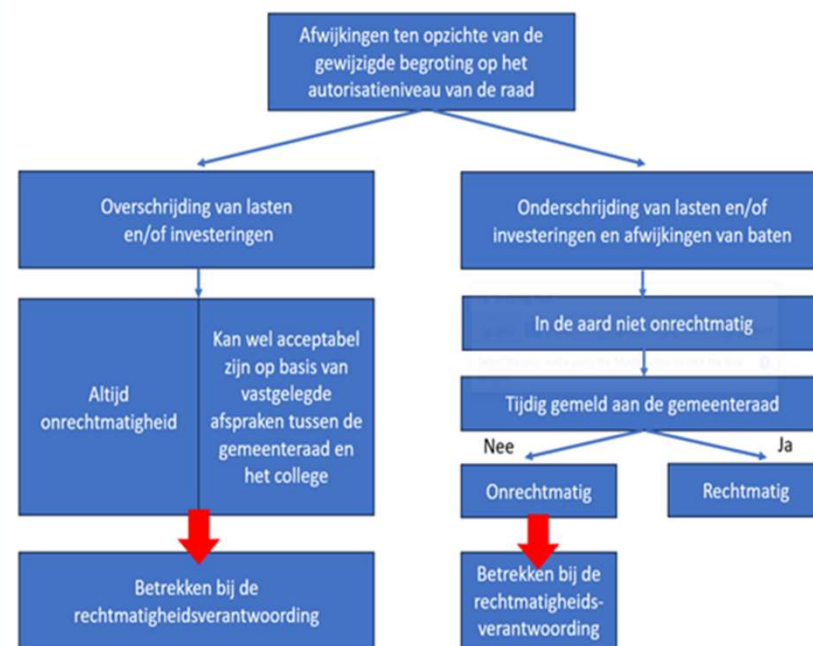
Voor dit criterium is aangesloten bij de Kadernota Rechtmatigheid 2025 (zie schema hiernaast). Belangrijkste uitgangspunten betreffen:
 (1) lasten- en kredietoverschrijdingen (op programmaniveau) zijn altijd onrechtmatig;
 (2) andere afwijkingen op baten en lasten die niet tijdig gemeld zijn, zijn ook onrechtmatig.

De volgende bevindingen zijn uit het jaarverslag op te maken:

- ZZL heeft op programmaniveau een lastenoverschrijding gerealiseerd van € 388.000 (programma Schoon, gezuiverd water: extra afboeking waarde zonnepanelen AWZI Almere). Deze begrotingsonrechtmatigheid is acceptabel op grond van artikel 8 van Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie ZZL 2025.
- ZZL heeft een onderschrijding van de baten van € 204.000 gerealiseerd in 2025 (lagere kosten en lagere doorbelasting van Waterkracht).

De over het eerste halfjaar 2025 geconstateerde onrechtmatigheden inzake begrotingswijzigingen ter grootte van € 4,4 mln zijn voor het jaareinde 2025 door het AB bekrachtigd en daarmee niet langer meer onrechtmatig.

Wij hebben de afwijkingen beoordeeld en stemmen in met de verwerking ervan in de rechtmatigheidsverantwoording.

(note: Bovenstaand schema is ontleend uit de kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV. Deze is geschreven in de context van een gemeente, maar doet inhoudelijk niet af voor de situatie van een waterschap. Vervang 'de gemeenteraad' door 'het AB', en het schema voldoet)

3.2 Verbijzonderde Interne Controle (VIC)

Verbijzonderde Interne Controle (VIC)	
	Bevinding
Verbijzonderde Interne Controle (VIC)	<p>In onze managementletter 2025 (finale versie 08-01-2026) hebben we onze bevindingen voortvloeiende uit onze interim controle 2025 gerapporteerd. Hierbij is aandacht gevraagd voor de VIC (Verbijzonderde interne controle). Wij hebben daarbij vastgesteld dat per 1 november 2025 een vaste VIC-functionaris is aangesteld. Zowel over het eerste halfjaar 2025 als het tweede halfjaar 2025 zijn VIC-rapportages uitgevoerd. Deze laatste was echter helaas niet direct bij aanvang van onze eindejaarscontrolewerkzaamheden beschikbaar, maar pas in de tweede week. Niettemin is de kwaliteit en diepgang hiervan op orde.</p> <p>Zoals u heeft kunnen lezen is de tijdigheid van afronding van de definitieve spendanalyse en ter beschikking stelling van de VIC-rapportage 2^e halfjaar nog voor verbetering vatbaar. Op extra uitvragen naar 'rechtmatige dossiers' tijdens onze eindejaarscontrolewerkzaamheden is door de organisatie snel en adequaat gereageerd. Het kritische gehalte van de spendanalyse kan nog in kwaliteit toenemen, wanneer de VIC-functionaris meer zelfstandige deelwaarnemingen verricht op de verantwoorde inkopen inclusief zgn. rechtmatige dossiers. Uit onze gesprekken met de VIC-functionaris blijkt dat zij zich hiervan bewust is.</p> <p>Wij zijn tevreden over de ontwikkelingen met betrekking tot VIC-functie, waarbij in het werkplan 2026 aandacht dient te worden besteed aan het volledig uitvoeren van het vastgestelde "Plan Interne Controles 2024-2026".</p>

3.3 (Im)Materiële vaste activa/onderhanden werk

(Im)Materiële vaste activa / onderhanden werk				
	Bevinding			
Immateriële en materiële vaste activa	<p>Ultimo 2025 bedragen de geactiveerde immateriële en materiële vaste activa samen circa € 120,2 mln (2024: ca € 109,9 mln). In het jaar is voor circa € 10,7 mln geïnvesteerd (= in gebruik genomen: netto na subsidie/bijdragen derden) en is voor € 10,4 mln (2024: € 10,1 mln) afgeschreven. Wij hebben de investeringen in 2025 gecontroleerd en vastgesteld dat activering conform de verslaggevingsregels en het aangepaste activabeleid heeft plaatsgevonden. De afschrijvingen zijn getoetst aan het afschrijvingsbeleid. Hierbij zijn geen materiële afwijkingen geconstateerd.</p>			
Onderhanden werk	<p>Onze aandacht gaat vooral uit naar de onderhanden werk aangezien hierop de investeringen plaatsvinden (2025: € 21,2 mln). Het saldo onderhanden projecten bedraagt € 19,8 mln (2024: € 9,3 mln). Wij hebben naar aanleiding van onze controle van de onderhanden werken vastgesteld dat bij ingebruikname het onderhanden project is opgenomen in de vaste activa en dat de te hanteren afschrijvingsregels juist zijn toegepast.</p> <p>De grootste posten onderhanden werken betreffen:</p>			
	Code	Omschrijving	OHW 2024	Geactiveerd 2025
	I10140-100	AWZI Almere Fit For the Future	2.346.000	13.808.000
	I10215-100	Centraal besturingssysteem waterpeilbeheer	134.000	683.000
		Overig (veel kleinere posten)	6.792.000	6.786.000
	<i>Totaal</i>		<i>9.272.000</i>	<i>21.277.000</i>

3.4 HWBP - Dijkversterkingsprojecten

HWBP Dijkversterkingsprojecten	
	Bevinding
HWBP	<p>Onder de noemer van het HWBP (Hoogwaterbeschermingsprogramma) zijn 2 projecten opgenomen, namelijk 'Planuitwerkingsfase Versterking IJsselmeerdijk (OHP ultimo 2025 netto € 38k, subsidie € 38,8 mln) en Startfase versterking Ketelmeerdijk-Vossemeerdijk (OHP ultimo 2025 netto € 219k, subsidie € 6,1 mln).</p> <p>De financiering van dit project loopt voor 90% via het HWBP. De resterende financiering komt voor rekening van het Waterschap. Vanaf de uitvoeringsfase wordt de bijdrage gebaseerd op de aanbestedingsuitkomsten. De bijdrage vanuit het HWBP betreft in basis een vast bedrag. Dit houdt in dat eventuele mee- en/of tegenvallers voor rekening komen van het Waterschap.</p> <p>Vanwege het complexe karakter (grote projecten, lange doorlooptijd etc.) is gekozen voor een aparte projectorganisatie. Wij onderschrijven het belang van een adequate monitoring en projectbeheersing.</p> <p>De grootste uitgaven en risico's doen zich voor vanaf de uitvoeringsfase. Gezien de onzekerheid omtrent de ontwikkeling van inflatiecijfers en kostenstijgingen is een betrouwbare raming (als basis voor de vaste bijdrage vanuit HWBP) gebaseerd op aanbestedingsuitkomsten van cruciaal belang, aangezien overschrijdingen op kosten in basis voor rekening van het Waterschap Zuiderzeeland komen.</p> <p>De VIC heeft voor 2026 de HWBP projecten in haar werkplan (controle) zitten, hetgeen wij een goede ontwikkeling vinden.</p>

3.5 Personele voorzieningen

Personele voorzieningen	
Personele voorzieningen	Bevinding
	<p>ZZL heeft diverse personele voorzieningen gevormd die ultimo 2025 € 3,9 mln bedragen. Ook onder het vernieuwde Waterschapsbesluit blijven deze voorzieningen gehandhaafd. De belangrijkste voorzieningen zijn de pensioenvoorziening (oud)bestuurders (€ 2,5 mln), het persoonsgebonden basis budget (€ 1,0 mln) en PBB vitaliteit (€ 438.000).</p>
	<p>ZZL is zelf verantwoordelijk voor voldoende dekking inzake de pensioenaanspraken van (oud)bestuurders. Deze is actuariael berekend voor alle betrokken personen en bedraagt € 2,5 mln op balansdatum. De actuariële berekening van deze voorziening door PROambt Advies B.V. is, volgens een separate controleverklaring van BDO d.d. 4-2-2026 , in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de circulaire “Aanpassingen Appa-pensioenen en inhoudingen” van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties d.d. 11 december 2025 (kenmerk: 2025-0000692306). In 2025 is een bedrag van € 471.000 gedoteerd (2024: € 300.000)</p> <p>Daarnaast houdt ZZL een voorziening aan inzake personele verplichtingen aan voormalig personeelsleden. Met een voormalig werknemer is medio 2024 een vaststellingsovereenkomst gesloten, waarmee in de jaarrekening 2024 van ZZL abusievelijk geen rekening is gehouden en ook niet tijdig aan ons (uiterlijk voor- of tijdens het uitvoeren van de eindejaarscontrolewerkzaamheden met betrekking tot verslagjaar 2024 in voorjaar 2025) bekend gemaakt. Hierdoor is de voorziening ultimo 2024 ca. € 304.000 te laag opgenomen. Met deze post is in de jaarrekening 2025 alsnog rekening gehouden. Per saldo is een bedrag ad € 463.000 aan deze voorziening in 2025 gedoteerd.</p>

3.6 Overige bevindingen

Overige bevindingen	
	Bevinding
SiSa	In 2025 is voor een tweetal subsidies een SiSa verantwoording van toepassing: KAF en DAW impulsregeling. Voor KAF zijn in 2025 geen uitgaven gedaan, voor DAW impulsregeling wel. De daarbij behorende subsidie is verantwoord onder de nog te ontvangen subsidies (totaal nog te ontvangen subsidies DAW impulsregeling ultimo 2025 € 330.000)

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van ZZL de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Fraude	<p>De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude – waaronder corruptie – ligt primair bij het bestuur. Onze rol als accountant is om vast te stellen dat de jaarrekening vrij is van materiële afwijkingen door fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, omdat fraude vaak samen gaat met activiteiten om de fraude te verhullen. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit:</p> <ul style="list-style-type: none">• Alertheid op fraudesignalen gedurende de controle;• Evalueren en bespreken van mogelijkheden tot fraude en fraudesignalen met het management;• Het uitvoeren van een analyse op handmatige journaalposten, onder andere om ingrijpen van de directie en het bestuur in de interne beheersing te kunnen identificeren;• Het uitvoeren van controlewerkzaamheden op schattingsposten, onder andere om oneigenlijke beïnvloeding door de directie en het bestuur te kunnen identificeren;• Het beoordelen van rechten in de financiële administratie en de bankapplicatie alsmede het uitvoeren van een bankanalyse, met als doel om fouten en fraude in de uitgaande betalingen te kunnen identificeren;• Het uitvoeren van controlewerkzaamheden op de aanwezigheid van indicaties van ambtelijke corruptie binnen het inkoopproces. <p>Er zijn gedurende 2025 door ons geen materiële fraudegevallen geconstateerd en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend. Daarnaast heeft uw dagelijks bestuur dan wel de concerncontroller uit hoofde van de ambtelijke organisatie aan ons geen melding gemaakt van geconstateerde fraudegevallen of andere fraudesignalen.</p>

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Claims en juridische procedures	Er zijn geen belangrijke (dreigende en niet gewaardeerde) claims en/of juridische procedures met een mogelijke materiële impact op de cijfers per ultimo 2025, anders dan toegelicht in het jaarverslag.
Gebeurtenissen na balansdatum	Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum anders dan hetgeen opgenomen in het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen, met een materiële impact op de cijfers per ultimo 2025.
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.
Onafhankelijkheid	Wij zijn onafhankelijk van uw waterschap en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij Assurance-opdrachten (VIO)) ten aanzien van onafhankelijkheid.
Openstaande punten	<ul style="list-style-type: none">• Vaststellen jaarrekening door het AB: 2 juni 2026

Smart decisions. Lasting value.